



АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

14.09.2017 № 117-р/к

Справа № 1/02-115-15

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 1/02-115-15 про порушення Комунальним підприємством «Харківські теплові мережі» (надалі – КП «Харківські теплові мережі») законодавства про захист економічної конкуренції та подання першого відділу досліджень та розслідувань від 31.08.2017 № 374,

ВСТАНОВИЛА:

За результатами розгляду заяви від 25.05.2015 (вх. від 26.05.2015 № 2230/А-172) фізичної особи Анікеєвої К.М. (надалі – Заявник) про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (надалі - Заява), в ході дослідження ринків постачання теплової енергії, що йде на опалення, на підставі подання першого відділу досліджень та розслідувань від 20.08.2015 № 328 про початок розгляду справи за ознаками вчинення Комунальним підприємством «Харківські теплові мережі» (надалі – КП «Харківські теплові мережі») порушення законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 20.08.2015 № 128-рп/к про початок розгляду справи № 1/02-115-15 (надалі - Справа).

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

КП «Харківські теплові мережі» є юридичною особою, має самостійний баланс, поточні, валютні та інші рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням, кутовий та інші штампи. Дата проведення державної реєстрації 06.07.2001. Ідентифікаційний код - 31557119. Місцезнаходження: 61037, Харківська область, м. Харків, вул. Мефодіївська, 11. Основним видом діяльності КП «Харківські теплові мережі» є постачання пари, гарячої води та кондиціонованого повітря (код за КВЕД – 35.30).

КП «Харківські теплові мережі» має ліцензії від 12.06.2012 серії АВ на виробництво теплової енергії № 597472, на транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами № 597473, на постачання теплової енергії серії № 597474, що видані Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг (надалі – НКРЕКП).

Здійснюючи господарську діяльність на ринку постачання теплової енергії в межах мереж, що ним експлуатуються, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Харківські теплові мережі» є суб'єктом господарювання.

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- послуга з постачання теплової енергії, що йде на опалення;
- виконавець послуг - КП «Харківські теплові мережі».

Споживачами послуг є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати вказані послуги від КП «Харківські теплові мережі».

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про тепlopостачання»:

- сфера тепlopостачання - це сфера діяльності з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії споживачам;
- постачання теплової енергії (тепlopостачання) - господарська діяльність, пов'язана з наданням теплової енергії (теплоносія) споживачам за допомогою технічних засобів транспортування та розподілом теплової енергії на підставі договору.

Відповідно до абзацу сьомого статті 6 Закону України «Про природні монополії» до суміжних ринків, що регулюються відповідно до цього Закону, належить виробництво теплової енергії (крім випадків, коли вона використовується виключно для внутрішньовиробничих потреб) в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з виробництва теплової енергії (ліцензійними умовами) та постачання теплової енергії.

Постачання теплової енергії складається з:

- постачання теплової енергії для опалення (централізоване опалення),
- постачання теплової енергії, яка йде на підігрів води (гаряче водопостачання).

Послуга з постачання теплової енергії, що йде на опалення, в розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є товаром.

Товарними межами ринку є постачання теплової енергії, що йде на опалення.

Територіальними межами ринку є територія міста Харкова, на якій розташовані теплові мережі, що перебувають у власності та/або користуванні КП «Харківські теплові мережі».

Враховуючи наведене, відповідно до статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «Харківські теплові мережі» має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку послуг з постачання теплової енергії, що йде на опалення.

У Заяві зазначено, що КП «Харківські теплові мережі» неправомірно нараховує оплату за опалення місць загального користування та покладає втрати теплової енергії при нарахуванні оплати за послуги з постачання теплової енергії, що йде на опалення, лише на тих споживачів, у яких відсутні квартирні засоби обліку теплової енергії.

Відповідно до пункту 1 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (надалі – Правила), ці Правила регулюють відносини між суб'єктом господарювання, предметом діяльності якого є надання житлово-комунальних послуг (далі - виконавець), і фізичною та юридичною особою (далі - споживач), яка отримує або має намір отримувати послуги з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення.

Пунктом 12 Правил передбачено, що у разі встановлення будинкових засобів обліку теплової енергії споживач оплачує послуги згідно з їх показаннями пропорційно опалюваній площі (об'єму) квартири (будинку садибного типу) за умови здійснення власником, балансоутримувачем будинку та/або виконавцем заходів з утеплення місць загального користування будинку. У разі нездійснення таких заходів споживач не сплачує за опалення місць загального користування будинку.

Відповідно до пункту 20 Правил плата за надані послуги вноситься споживачем відповідно до показань засобів обліку води і теплової енергії або затверджених нормативів (норм) споживання на підставі платіжного документа (розрахункової книжки, платіжної квитанції тощо) або відповідно до умов договору на встановлення засобів обліку.

Згідно з пунктом 28 Правил споживачі, які встановили у квартирі багатоквартирного будинку індивідуальні (автономні) системи опалення, оплачують послуги з централізованого опалення місць загального користування будинку відповідно до методики, що затверджується центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.

Методика розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування багатоквартирних будинків, та визначення плати за їх опалення затверджена Наказом Мінбуду України від 31.10.2006 № 359,

zareєстрована в Міністерстві юстиції України 27.11.2006 за № 1237/13111, затверджена (надалі – Методика).

Відповідно до пункту 1.2. Методики вона встановлює порядок визначення витрат теплової енергії на опалення місць загального користування у багатоквартирних житлових будинках для встановлення розміру плати за неї споживачами.

Тобто, надання послуг з постачання теплової енергії, що йде на опалення, здійснюється, зокрема, відповідно до Правил та Методики.

Питання щодо визначення правомірності нарахувань оплати за послуги з постачання теплової енергії, що йде на опалення, за місця загального користування не відносяться до компетенції органів Антимонопольного комітету України.

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (надалі – Мінрегіон) відповідно до Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 року № 197 (надалі – Положення), є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну регіональну політику, державну житлову політику і політику, зокрема, у сфері житлово-комунального господарства.

Згідно з підпунктом 12 пункту 5 Положення Мінрегіон розглядає в установленому законодавством порядку звернення громадян з питань, що належать до його компетенції.

Відповідно до підпункту 25 пункту 4 Положення Мінрегіон відповідно до покладених на нього завдань надає роз'яснення щодо реалізації державної політики у відповідних сферах.

Крім того, відповідно до підпункту 6 пункту 4 Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 № 667, Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (надалі - Держпродспоживслужба) відповідно до покладених на неї завдань у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за дотримання законодавства про захист прав споживачів, зокрема:

- перевіряє додержання суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сфері торгівлі і послуг, вимог законодавства про захист прав споживачів, а також правил торгівлі та надання послуг;

- проводить контрольні перевірки правильності розрахунків із споживачами за реалізовану продукцію відповідно до закону;

- накладає на суб'єктів господарювання сфери торгівлі і послуг, у тому числі ресторанного господарства, стягнення за порушення законодавства про захист прав споживачів.

Також, згідно з пунктом 10 статті 7 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг належить здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо захисту прав споживачів у сфері житлово-комунальних послуг.

Таким чином, розгляд питання щодо правильності розрахунків КП «Харківські теплові мережі» із споживачами послуг з постачання теплової енергії, що йде на опалення, належить до компетенції Держпродспоживслужби та органів місцевого самоврядування, а питання щодо порядку нарахування оплати КП «Харківські теплові мережі» за опалення місць загального користування відповідно до Методики належить до компетенції Мінрегіону.

Органи Антимонопольного комітету України не наділені повноваженнями щодо здійснення контролю за дотриманням положень інших галузей законодавства, крім законодавства про захист економічної конкуренції.

Отже, зазначені питання не можуть бути вирішені за допомогою законодавства про захист економічної конкуренції.

Відповідно до абзацу другого статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема, справа не підлягає розгляду Антимонопольним комітетом України, його територіальними відділеннями.

На подання про попередні висновки у Справі, направлене разом із супровідними листами від 01.09.2017 № 02-26/1-2822 та № 02-26/1-2423, Заявник та КП «Харківські теплові мережі» заперечень та зауважень не надали.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 1/02-115-15.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Головуюча колегії

Трегубець Н.О.